

EL LLENGUATGE

**Acostumar a
fer-ho**

Comentant, ahir, el règim del verb *acostumar*, que en una oració com *Acostuma a cantar* pot oferir algun dubte perquè la presència de la preposició *a*, confont-se amb la vocal final del verb, esdevé imperceptible ens sentíem temptats a indicar que un altre mitjà de conèixer la intervenció d'aquesta preposició és la pronominalització del complement. Però tractant-se d'un verb com *acostumar*, que tendeix a la modalitat, aquesta qüestió no es pot resoldre amb una simple indicació sinó que mereix un comentari més extens.

Quan un infinitiu fa de complement acusatiu d'un altre verb, aquest infinitiu és susceptible d'ésser representant pel pronom neutre *ho*. Així, les oracions *Ha decidit prescindir-ne* i *No desitja veure'l* es poden reduir a *Ho ha decidit* i *No ho desitja*, encara que els infinitius d'aquestes oracions admetin d'ésser introduïts per la preposició *de*: *Ha decidit de prescindir-ne* i *No desitja de veure'l*. Altrament s'esdevé amb els infinitius que depenen de verbs com és ara *oblidara-se* o *abstenir-se*, que exigeixen sempre un complement introduït per la preposició *de*, complement que ja no és acusatiu i que ha d'ésser representat pel pronom *en*: *S'oblida d'anar-hi* i *S'absté de dir res* es redueixen a *Se n'oblida* i *Se n'absté*. Anàlogament, *S'acostumen a beure* es pot reduir a *S'hi acostumen*, i aquesta pronominalització per mitjà del pronom *hi* ens demostra que el complement del verb

acostumar-se s'ha d'introduir necessàriament per mitjà d'una preposició.

Però quan el verb *acostumar* és usat no pronominalment, significat, com deïem ahir, «tenir per costum (de fer una cosa)», tendeix a adquirir un cert valor modal, com si formés una perífrasi amb l'infinitiu que en constitueix el complement, i observem així que aquest complement no es presta a ésser substituït per un pronom feble. Sabem, però, que en aquests casos existeix un altre tipus de substitució per als infinitius que no volem repetir: parlant, per exemple, de *cantar havent sopat*, podem dir *Acostumava a fer-ho*. I, encara, si amb la intervenció del terme *com* fem amb *acostumar* una frase plenament modal, el complement d'aquest verb pot ésser simplement sobreentès, així com s'esdevé amb el seu equivalent *soler*: *Cantarà una mica, tal com acostuma havent sopat; Ve a abeurar-se a la font com ans solia*.

Albert Jané